

ADVIES

**Voorontwerp van ordonnantie houdende organisatie en werking
van de Bicommunautaire Dienst voor Gezondheid en Welzijn**

17 september 2015

Aanvrager	Minister-Voorzitter Rudi Vervoort
Aanvraag ontvangen op	22 juli 2015
Aanvraag behandeld door	Raad van bestuur
Aanvraag behandeld op	2 september 2015 (<i>in aanwezigheid van vertegenwoordigers van het Verenigd College</i>) en 9 september 2015
Advies uitgebracht door de plenaire zitting van	17 september 2015

Vooraf

De bijzondere wet van 6 januari 2014 betreffende de Zesde Staatshervorming verleent aan de Gemeenschappen de bevoegdheden **gezondheidszorg, welzijn en gezinsbijslagen**.

Op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) belast met de exclusieve of gedeelde uitoefening van deze bevoegdheden.

Onder de vorige legislatuur, en naar het voorbeeld van de gewestregering en het College van de Franse Gemeenschapscommissie, bevestigde het Verenigd College reeds op 13 juni 2013 “haar wil om op basis van dezelfde paritaire beginselen en dezelfde paritaire vormen de methode te behouden waarop de materies (werden) beheerd door het federale niveau”.

Op 20 juli 2014 formuleerde de Voorzitter van het Verenigd College voor de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie dertien doelstellingen en algemene beginselen voor de uitbouw van het Brussels beheermodel voor de materies gezondheidszorg, welzijn en gezinsbijslagen, “waaronder zich in de eerste plaats de eerbied voor het paritair beheer van de overgedragen materies bevindt (bevond)” (communautaire beleidsverklaring). Het Verenigd College bestempelde deze naleving als “wezenseen met de overdracht van de bevoegdheden.

Het is in dit kader dat het Verenigd College de oprichting heeft voorzien van een instelling van openbaar nut (ION) binnen de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Dit voorontwerp van ordonnantie gaat over tot de oprichting van deze nieuwe ION bij de diensten van het Verenigd College. De ION, die momenteel “**Bicommunautaire Dienst voor Gezondheid en Welzijn**” wordt genoemd, zal belast zijn met de uitvoering van het bicommunautair gezondheids- en welzijnsbeleid, gekoppeld aan de bevoegdheden bedoeld in artikel 5, §1, I., 1° tot 6° (gezondheidsbeleid), II., 1°, 4° en 5° (welzijn), en IV (gezinsbijslagen) van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

“Iriscare” wordt opgericht naar het model van de categorie D van de ION, zonder dat er in de ordonnantie evenwel uitdrukkelijk wordt verwezen naar de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Haar werking zal nogal gelijkaardig zijn aan deze van het RIZIV, waarvan de organen - georganiseerd door de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen - werden omgezet in het hoofdstuk betreffende het beheer van de ION.

Advies

De Raad wenst **10 hoofdbeschouwingen** met de leden van het Verenigd College te delen :

1. Plaats van de gezinsbijslagen in de ION

De Raad merkt op dat de plaats van de gezinsbijslagen in het voorontwerp *volkomen marginaal* is.

Deze situatie schaadt het algemeen evenwicht van de tekst en brengt incoherenties mee die in het voorontwerp op transversale wijze moeten worden rechtgezet. Zij brengt bovendien het eigenlijke beginsel van het paritair beheer van de gezinsbijslagen in het gedrang en, bijgevolg, *de communautaire beleidsverklaring van 20 juli 2014* zelf. In tegenstelling tot het voorgelegde voorontwerp :

- moet de titel van de ordonnantie spreken van een Dienst voor gezondheid, Welzijn *en Gezinsbijslagen* ;
- overeenkomstig de nieuwe opstelling van artikel 75 van de bijzondere wet van 12 januari 1989, dat op 1 juli 2014 in werking is getreden, moet de verwijzing naar de voorstellende ministers eveneens doelen op de Leden van het Verenigd College bevoegd voor de *gezinsbijslagen* ;
- het overkoepelend orgaan belast met het bestuur van de Dienst, dat vandaag “Algemeen Beheerscomité voor gezondheid en welzijn” wordt genoemd, moet rekening houden met het beheer van de *gezinsbijslagen*, zowel wat betreft zijn benaming als in zijn samenstelling en bevoegdheden ;
- de bevoegdheden van de Dienst in artikel 4 van het voorontwerp moeten duidelijk betrekking hebben op de gezinsbijslagen ;
- dit geldt eveneens voor artikel 13, 8° ;
- er moeten vertegenwoordigers van de gezinsorganisaties worden opgenomen in de samenstelling van het Algemeen Beheerscomité (cf. artikel 10, §1), evenals in de Commissie voor begrotingscontrole (artikel 39, §1) ;
- tot slot kan een verkorte benaming, die enkel verwijst naar ‘care’ niet voldoen; **de Raad** beveelt een andere benaming aan die tegemoet komt aan het *volledige* bevoegdheidsveld van de op te richten Dienst.

De Raad verwondert zich des te meer over zo’n onevenwicht daar de overgedragen budgetten voor de gezinsbijslagen in termen van te leveren prestaties en werking heel wat hoger liggen dan deze voor gezondheid en welzijn...

De Raad formuleert de wens dat de weging van de stemmen binnen het beheersorgaan van de gezinsbijslagen zou worden gepreciseerd in artikel 41, §3. Hij voert aan dat enkel aan de vertegenwoordigers van de sociale gesprekspartners en de gezinsorganisaties (cf. artikel 41, §3, 2° en 3°) een beslissende stem moet worden verleend; in deze configuratie zullen de vertegenwoordigers van de betalingsorganismen bedoeld in artikel 41, §3, 1° een raadgevende stem bezitten.

Wat betreft de samenstelling van het *overkoepelend orgaan* van de Dienst, ontwaart **de Raad** noch de motivatie noch de conformiteit met de beslissingen van het Verenigd College in termen van naleving van het paritair beheer, de aanwezigheid van “*vertegenwoordigers van de prestatieverleners*”, “*vertegenwoordigers van de OCMW*”, of nog, van “*vertegenwoordigers van de Bureaus van de Commissies van de Adviesraad voor Gezondheids- en Welzijnszorg van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie*” (cf. artikel 10, §1, 5° en 7°). Hij vraagt dat deze componenten in de definitieve versie van de ordonnantie *niet* in het Algemeen Beheerscomité zouden worden opgenomen. Wat betreft de regels inzake beraadslaging, pleit de Raad er eveneens voor dat artikel 17, §1, 4° *in fine* zou worden gewijzigd opdat de “*vertegenwoordigers van andere organisaties*” *niet* zouden worden opgenomen in het presentiequorum. Het zou immers onaanvaardbaar zijn dat leden zonder beslissende stem in hun hoedanigheid een beslissing zouden kunnen tegenhouden.

De Raad vraagt tenslotte, uit bezorgdheid voor de uniformiteit van de tekst, dat het beheersorgaan van de kinderbijslag (cf. artikel 41, §1) “*Raad*” en niet “*Comité*” zou worden genoemd, teneinde zijn plaats in het organigram van de ION, naast het beheersorgaan van de tak “*Gezondheid en Welzijn*”, zelf “*Raad*” genoemd, duidelijk aan te geven.

2. Bevoegdheden van de ION

De Raad stelt vast dat het beheer van de bevoegdheden, die ressorteren onder de GGC, voortaan is toevertrouwd aan twee verschillende instellingen : er zijn enerzijds de zogenaamde “soevereine” bevoegdheden (met name inzake erkenning) die zouden toekomen aan het Bestuur van de GGC, en anderzijds de bevoegdheden inzake paritair beheer die zouden worden uitgeoefend door de op te richten ION.

Zonder schade toe te brengen aan de soevereine bevoegdheden van het Verenigd College, noch aan het paritair beheer, stelt hij voor dat het geheel van de bevoegdheden van de GGC zouden worden beheerd binnen de op te richten ION. Dat zou gebeuren door de invoering van *gedifferentieerde* beheermechanismen, al naargelang de bevoegdheden onder het ene of andere veld ressorteren. De soevereine bevoegdheden blijven vanzelfsprekend uitsluitend onder de overheid ressorteren (geïnformeerd door de adviezen van de *Adviesraad voor Gezondheid en Welzijn*). De andere bevoegdheden vallen onder het paritair beheer.

Deze voorziening zou niet enkel kostenbesparend zijn maar tevens toelaten om te vermijden, voor zover mogelijk, dat er tegenstrijdigheden zouden ontstaan tussen de soevereine bevoegdheden en deze van de ION (zoals vandaag soms het geval is tussen de beslissingen van de FOD *Volksgesondheid* en deze van het RIZIV).

De Raad wenst bovendien de snelle oprichting van twee technische werkgroepen die openstaan voor alle betrokken actoren en belast zijn met de formulering van voorstellen inzake het beheer van de overgedragen materies naar de modellen van het RIZIV en de RKW, dit teneinde ervoor te zorgen dat de Brusselse structuur zo doeltreffend mogelijk zal zijn.

3. Delegaties van bevoegdheden aan het Verenigd College

De Raad voert aan dat het voorontwerp van ordonnantie talrijke delegaties aan het Verenigd College bevat (er moeten niet minder dan 19 uitvoeringsbesluiten worden genomen). Dat schaadt de nauwkeurigheid van de basistekst. Hij vraagt daarom dat *de ordonnantie*, telkens als dit mogelijk is, duidelijke opties zou bepalen, met name wat betreft de samenstelling van de verschillende beheerorganen die binnen de ION moeten worden opgericht. Hij vraagt in dit verband dat het aantal vertegenwoordigers, die in de verschillende beheerorganen zullen moeten zetelen, hun bevoegdheden en de modaliteiten van hun beslissingen in de tekst van de ordonnantie zouden worden vermeld (cf. artikelen 10, §1, 3°; 27, §2, 2de lid; 29, §2, 2de lid; 30, §2, 2de lid; 39, §1, 3de lid).

Wat betreft de materies waarvoor een delegatie aan het Verenigd College zou worden behouden, vraagt **de Raad** om systematisch over de ontwerpen van toepassingsbesluiten te worden geraadpleegd.

4. Statuut van de vertegenwoordigers van het Verenigd College

De Raad verzoekt het Verenigd College om op duidelijke wijze en met eerbied voor het paritair beheer het statuut van zijn eigen vertegenwoordigers in de organen van de ION te bepalen. Hij voert aan dat deze vertegenwoordigers hoe dan ook niet het statuut van lid van een beslissend orgaan met dat van commissaris van de voogdijoverheid mogen cumuleren.

De Raad merkt bovendien op dat in artikel 29, §3 een aan alinea 3 van artikel 30, §3 gelijkaardige alinea ontbreekt.

5. Globaal en geïntegreerd beheer

De bevoegdheid van de consolidatie van de rekeningen en de budgetten van de ION wordt toevertrouwd aan het Algemeen Beheerscomité (cf. artikel 13, 2de lid, 7°). Zijn kader zal evenwel niet breed genoeg zijn om de rol van globaal beheerder van de budgetten van de middelen, die worden overgedragen aan de GGC en verband houden met zijn bevoegdheidsveld, te vervullen.

De Raad herinnert in dit verband aan de verbintenissen die door de Regering zijn aangegaan voor de uitvoering van de bevoegdheidsoverdrachten van de Zesde Staatshervorming. Deze verbintenissen voorzien dat de manier, waarop de materies werden beheerd door het federale niveau, op basis van dezelfde paritaire beginselen en onder dezelfde paritaire vormen behouden blijft. Hij herhaalt eveneens zijn wens dat op het Brussels niveau en in overleg een globaal en geïntegreerd beheer van de overgedragen materies zou worden ingevoerd (cf. initiatiefadvies van 21 november 2013), en pleit ervoor dat dit overleg zou worden gevoerd binnen het uitgebreide Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC), een orgaan waar de vertegenwoordigers van de werkgevers, de werknemers en de Brusselse overheden elkaar treffen.

6. Betalingsorganismen van de kinderbijslag

De Raad meent dat men in de eerste plaats aan de Brusselse gebruiker de continuïteit en de kwaliteit van de dienstverlening moet waarborgen. Hij is zich ervan bewust dat het grote aantal operatoren, die op dit vlak actief zijn, tot een administratieve complexiteit dreigt te leiden wat betreft de computerverwerking van de betalingen. Hij is dan ook van oordeel dat een fusie van een aantal fondsen wenselijk is. Hij pleit ervoor dat de Brusselse organismen, die hun diensten wensen uit te bouwen, dit zonder verplichtende regels zouden kunnen doen, en herhaalt de vraag, die hij reeds formuleerde in zijn initiatiefadvies van 16 oktober 2014, dat de overheid niet zou tussenkomen in het proces van de fusie van de fondsen zolang deze gebeuren met eerbied voor de sociale wetgeving.

Wat betreft artikel 41, §3, 1° tenslotte, beveelt **de Raad** het gebruik van de benaming "*vertegenwoordigers van de erkende betalingsorganismen*" aan, in plaats van "*vertegenwoordigers van de fondsen*".

7. Gewestelijke verankering van de leden van de ION

Het voorontwerp waarborgt in ontoereikende mate de Brusselse verankering van de leden van de beheerorganen die worden opgericht binnen de ION. De terminologie, die is gebruikt om de toekomstige leden aan te duiden, is immers onduidelijk en dispaaraat (cf. artikelen 10, §1; 27, §1; 29, §1; 30, §1; 39, §1; 41, §1).

Wat betreft de aanduiding van de leden die de sociale gesprekspartners vertegenwoordigen, pleit **de Raad** om deze verankering te verzekeren, eerder dan woonplaatscriteria op te leggen die absurd zijn in een gewest waarin een op twee arbeidsplaatsen wordt ingenomen door een pendelaar, voor de opname van een bijkomend punt (5°) in artikel 3. Dit punt definieert de vertegenwoordigers van de werkgevers als de "*vertegenwoordigers van de interprofessionele organisaties die de werkgevers vertegenwoordigen, de middenstand en de social-profitsector die zetelen in de Economische en*

Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest”, de vertegenwoordigers van de werknemers als de “*vertegenwoordigers van de interprofessionele organisaties die de werknemers vertegenwoordigen, in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, zetelend in de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*”.

In dezelfde geest en met betrekking tot de vertegenwoordigers van de verzekeringsorganismen en hun ziekenfondsen die op het gewestelijk grondgebied actief zijn, vraagt **de Raad** aan het Verenigd College om een Brusselse verankering te voorzien wat betreft de organisaties die in de beheersorganen van de ION vertegenwoordigd zijn, zonder afbreuk te doen aan de vertegenwoordiging van de nationale unies.

8. Advies- en overeenkomstencommissies

De Raad wijst erop dat het goed zou zijn dat de reglementering betreffende de huisvestingsprijzen van bejaarden (artikel 32, §3, 1ste lid, 4de streepje) zou ressorteren onder de bevoegdheid van de commissie *Opvang van afhankelijkheid*, bedoeld in artikel 33.

Hij is bovendien van oordeel dat het statuut van de hulp aan bejaarden in het voorontwerp niet van coherentie getuigt, in de mate waarin het wordt ondergebracht bij de advies- en overeenkomstencommissie *Opvang van afhankelijkheid* (cf. artikel 33, §1, 1ste lid, 2de streepje), terwijl het een *tegemoetkoming* betreft en geen toelage aan operatoren.

De Raad pleit in de kantlijn van dit advies voor de invoering van een Brusselse afhankelijkheidsverzekering die door de ION wordt beheerd volgens de klassieke mechanismen van de sociale zekerheid, met een bijdrage gekoppeld aan het inkomen en een tussenkomst in functie van de noden van de personen.

9. Algemene opmerking van legistieke aard

De Raad verwelkomt het feit dat het voorontwerp van ordonnantie een globale overname is van de bestaande situatie op het federale niveau (wetten RIZIV en FAMIFED) wat betreft de overdracht van het beheermodel inzake gezondheidszorg, welzijn en gezinsbijslagen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij doet evenwel opmerken dat de algemene legistieke kwaliteit van de tekst... voor verbetering vatbaar blijft. Hij onderstreept met name dat de tekst verschillende fouten bevat inzake de nummering van hoofdstukken, afdelingen, subafdelingen en artikelen. Hij vraagt dat het Verenigd College aan dit aspect van het voorontwerp van ordonnantie aandacht zou besteden in de volgende wetgevende fasen.

De Raad noteert dat het woord “*Welzijnscollege*” moeten worden toegevoegd in artikel 40, §1, 3°.

10. Slotopmerkingen

De Raad vestigt nogmaals de aandacht van het Verenigd College op de dwingende noodzaak van overleg tussen de gefedereerde entiteiten inzake gezondheidszorg, welzijn en gezinsbijslagen.

Aangezien het hier een voorontwerp van ordonnantie betreft dat *essentieel* is voor de bevolking van ons gewest, en een materie die ressorteert onder het *paritair beheer*, stelt **de Raad** aan het Verenigd College voor om zo snel mogelijk de constructieve dialoog verder te zetten die werd ingesteld met de aanhangigmaking van 22 juli 2015 en onderhavig advies. **De Raad** staat hiertoe ter beschikking.

*
* *
*